

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Renata Lech

Protokolant: sekretarz sądowy Daria Mazerant

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2018r. w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa **E. S.**

przeciwko **(...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.**

o zadośćuczynienie, odszkodowanie i ustalenie odpowiedzialności na przyszłość

1. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz **powódki E. S.** kwotę **50.00,00 zł** (pięćdziesiąt tysięcy złotych) **tytułem zadośćuczynienia:**

- z odsetkami ustawowymi od kwoty 10.000,00 zł (dziesięć tysięcy złotych) od dnia 24 listopada 2015r. do dnia zapłaty,

- z odsetkami ustawowymi od kwoty 40.000,00 zł (czterdzieści tysięcy złotych) od dnia 6 września 2016r. do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz **powódki E. S.** kwotę **3.780,00 zł** (trzy tysiące siedemset osiemdziesiąt złotych) **tytułem odszkodowania za koszty opieki osób trzecich:**

- z odsetkami ustawowymi od kwoty 500,00 zł (pięćset złotych) od dnia 8 kwietnia 2016r. do dnia zapłaty,

- z odsetkami ustawowymi od kwoty 3.280,00 zł (trzy tysiące dwieście osiemdziesiąt złotych) od dnia 6 września 2016r. do dnia zapłaty;

3. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz **powódki E. S.** kwotę **854,96 zł** (osiemset pięćdziesiąt cztery złote 96/100) **tytułem odszkodowania za koszty leczenia** z odsetkami ustawowymi od dnia 6 września 2016r. do dnia zapłaty;

4. oddala powództwo w pozostałej części;

5. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz **powódki E. S.** kwotę **911,00 zł** (dziewięćset jednaście złotych) **tytułem zwrotu kosztów procesu;**

6. nakazuje pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 4.303,25 zł (cztery tysiące trzysta trzy złote 25/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od uwzględnionej części powództwa;

7. nakazuje pobrać od powódki E. S. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 3.816,10 zł (trzy tysiące osiemset szesnaście złotych 10/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od oddalonej części powództwa.

Sygn. akt I C 1665/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 8 kwietnia 2016 roku wniesionym do Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim powódka **E. S.** reprezentowana przez pełnomocnika radcę prawnego J. J., wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. **kwoty 10.000 zł tytułem dalszej części zadośćuczynienia** z powodu krzywdy będącej wynikiem doznanych obrażeń ciała, które zostały wywołane wypadkiem z dnia 26 czerwca 2015 roku z ustawowymi odsetkami od dnia 24 listopada 2015 roku do dnia zapłaty, **kwoty 500,00 zł tytułem odszkodowania** za koszty sprawowanej opieki przez osoby trzecie z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, **kwoty 654,96 zł z tytułu poniesionych kosztów leczenia** z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów proces, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(k. 2-6)

Pozwany (...) **Spółka Akcyjna z siedzibą w W.**, reprezentowany w toku procesu przez pełnomocnika radcę prawnego A. K., nie uznał żądania pozwu, wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany podnosił, że wypłacił na rzecz powódki kwotę 1.200,00 złotych tytułem zadośćuczynienia i kwotę 140,00 złotych tytułem zwrotu kosztów leczenia. W przekonaniu pozwanego wypłacona dotychczas kwota zadośćuczynienia wyczerpuje w całości wszelkie roszczenia powódki z tytułu wypadku z dnia 26 czerwca 2015 roku.

Pozwany kwestionuje żądanie pozwu co do zwrotu kosztów leczenia i zwrotu kosztów opieki osób trzecich i w tym zakresie powództwo winno zostać oddalone gdyż nie zostało udowodnione .

Pozwany wnosil o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych , w tym kosztów zastępstwa procesowego.

(k.56-61)

W piśmie procesowym z dnia 6 września 2016 roku pełnomocnik powódki rozszerzył powództwo , wnosząc o :

- zadośćuczynienie w kwocie 98.800,00 złotych ;

- 4.050,00 złotych tytułem odszkodowania za koszty sprawowanej opieki przez osoby trzecie z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 500,00 złotych od dnia wytoczenia powództwa , tj. od dnia 8 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 3.550,00 złotych od dnia wytoczenia powództwa, tj. od dnia 8 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty,

- 854,96 złotych tytułem zwrotu kosztów leczenia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia przedmiotowego pisma do dnia zapłaty.

(k. 107-110)

W piśmie procesowym z dnia 26 października 2016 roku pełnomocnik pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. - radca prawny A. K. wniosła o oddalenie powództwa w całości także w części rozszerzonej .

(k.145-147)

Postanowieniem z dnia 31 października 2016 roku Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim stwierdził swą niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Trybunalskim .

(k.152)

W piśmie procesowym z dnia 9 maja 2018 roku pełnomocnik powódki zmodyfikowała powództwo, wnosząc o ustalenie odpowiedzialności za skutki wypadku, któremu uległa powódka w dniu 26 maja 2015 roku na przyszość.

(k.344-346)

Ostatecznie na rozprawie w dniu 28 września 2018 roku pełnomocnik powódki poparł powództwo.

Pełnomocnik pozwanego podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie .

(dowód : nagranie audio- video z dnia 28 września 2018 roku stanowiska stron postępowania k.400)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 czerwca 2015 roku na skrzyżowaniu ulic (...) ze Zjazdową w P. doszło do zderzenia pojazdu marki H. o nr rej. (...) z pojazdem marki B. o nr rej. (...), którym kierowała powódka E. S..

(dowód: protokół z rozprawy Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 6 września 2016 roku zeznania powódki 00:04:13- 00:21:01 k.124,124 v., notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym k.10)

Pozwany w dacie zdarzenia udzielał sprawcy szkody ochrony ubezpieczeniowej w zakresie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych i uznał co do zasady roszczenia powódki w ten sposób, że przyznał powódce kwotę w łącznej wysokości 1.340,00 złotych , w tym:

- 1.200,00 złotych tytułem zadośćuczynienia,

- 140,00 złotych tytułem zwrotu kosztów leczenia ,

(dowód : decyzje pozwanego z dnia 2 listopada 2015 roku i z dnia 19 stycznia 2016 roku w aktach szkody k.66)

W dniu 20 października 2015 roku powódka zgłosiła szkodę wraz z wezwaniem pozwanego do zapłaty, żądając kwoty 10.000 złotych tytułem zadośćuczynienia i kwoty 32,00 złotych tytułem kosztów leczenia.

W dniu 5 stycznia 2016 roku powódka rozszerzyła żądanie w związku ze zgłoszeniem szkody, żądając kwoty 25.000 złotych tytułem zadośćuczynienia i kwoty 140,00 złotych tytułem kosztów leczenia.

(dowód: zgłoszenie szkody wraz z wezwaniem do zapłaty k.35, 36, 37, 38)

Po wypadku córka przetransportowała powódkę do Szpitala Wojewódzkiego w P., gdzie była zaopatrywana w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym. U powódki rozpoznano: uraz głowy i odcinka szyjnego kręgosłupa. Wykonane badania RTG czaszki i kręgosłupa szyjnego nie wykazały żadnych zmian pourazowych. Powódka została wypisana do domu z zaleceniem kontroli w Poradni Chirurgicznej, ograniczenia chodzenia i wypoczynku.

Powódka od dnia 20 lipca 2015 roku rozpoczęła wizyty w (...). Na ostatniej wizycie dnia 14 sierpnia 2015 roku zdjęto u pacjentki kołnierz szyjny i wydano skierowanie na badanie MR okolicy szyjnej kręgosłupa. Powódka od dnia 3 września 2015 zaczęła uczęszczać do Poradni Neurologicznej. Skarżyła się na tej pierwszej wizycie na bóle i zawroty głowy, bóle karku. W badaniu neurologicznym stwierdzono ograniczenie ruchomości kręgosłupa szyjnego we wszystkich kierunkach. Wydano skierowanie na badanie TK głowy. Badanie TK głowy miała powódka wykonane dnia 16 września 2015 roku i nie wykazało ono żadnych zmian pourazowych w zakresie mózgowia ani kości czaszki. Na wizycie dnia

7 grudnia 2015 roku odnotowano: bóle zawroty głowy, lęki okresowa bezsenność, jest pod opieką psychologa. Nie odbyło się badanie MR okolicy szyjnej kręgosłupa z powodu klaustrofobii.

Dnia 18 lutego 2016 roku powódka miała wykonane badanie MR okolicy szyjnej kręgosłupa na aparacie otwartym z powodu klaustrofobii w Ł.. W badaniu tym stwierdzono: lordoza szyjna spłycona, zachowana. Prawostronne skrzywienie odcinka szyjnego kręgosłupa. Wyraźnie zaznaczone zmiany zwyrodnieniowe trzonów kręgów C4-C7. Przestrzeń międzykręgowa C2/C3 prawidłowa. Przestrzeń międzykręgowa C3/C4 obniżona, sygnał tarczy międzykręgowej obniżony, krążek międzykręgowy asymetrycznie uwypuklony - wydatniej na stronę prawą, ale bez cech ukształtowanej przepukliny j.m. Uwypuklenie modeluje worek oponowy i obejmuje obustronnie otwory międzykręgowe z modelowaniem korzeni rdzeniowych (symetrycznym). Przestrzeń międzykręgowa C4/C5 obniżona, sygnał tarczy międzykręgowej obniżony. Krążek międzykręgowy wydatnie, symetrycznie uwypuklony, bez cech przepukliny j.m. Uwypuklenie modeluje worek oponowy i obejmuje obustronnie otwory międzykręgowe z modelowaniem korzeni rdzeniowych (symetrycznym). Przestrzeń międzykręgowa C5/C6 obniżona, sygnał tarczy międzykręgowej obniżony. Krążek międzykręgowy asymetrycznie uwypuklony- wydatniej na stronę prawą z śródkanałową po stronie prawej przepukliną jądra miażdżystego. Wypuklina modeluje worek oponowy i obejmuje obustronnie otwory międzykręgowe z modelowaniem korzeni rdzeniowych- większym po stronie prawej, gdzie możliwa istotna kompresja korzenia. Przestrzeń międzykręgowa C6/C7 obniżona, sygnał tarczy międzykręgowej obniżony. Krążek międzykręgowy asymetrycznie uwypuklony - wydatniej na stronę lewą z śródkanałową po stronie lewej przepukliną jądra miażdżystego. Wypuklina modeluje worek oponowy i obejmuje obustronnie otwory międzykręgowe z modelowaniem korzeni rdzeniowych- większym po stronie lewej, gdzie możliwa istotna kompresja korzenia. Sygnał rdzenia kręgowego w odcinku C4-C7 lekko niejednorodny, nieco podwyższony w obrazach T2 zależnych- zaznaczone cechy dyskretnej mielopatii.

Dnia 5 września 2016 roku powódka odbyła konsultację neurochirurgiczną w (...) w Ł.. Na opisie wizyty zawartym na karcie pacjenta dokumentującej tę wizytę czytamy: Skargi na bóle odcinka szyjnego kręgosłupa z promieniowaniem do lewej kończyny górnej. Stan po wypadku komunikacyjnym 26. 06. 2015 roku - uderzenie w bok samochodu od strony pacjentki (kierująca) na jej poziomie. Uraz kręgosłupa szyjnego i głowy wg dokumentacji. W badaniu: Bez objawów ubytkowych w zakresie siły i czucia, bez objawu B.. W wywiadzie kilkakrotnie rehabilitowana. W MR wielopoziomowe zmiany; C4-C7 z opisanymi cechami „dyskretnej mielopatii”. Zalecenia dla pacjenta: Konieczny oszczędzający tryb życia i okresowa rehabilitacja. Pacjentka kwalifikuje się do operacji w trybie planowym. Konieczne skierowanie do szpitala.

Powódka miała wyznaczony termin operacji na dzień 31 lipca 2017 roku. Operacja nie odbyła się z powodu nieregulowanego zbyt wysokiego ciśnienia tętniczego. Następnym termin wyznaczono na kwiecień 2018 roku.

(**dowód** : historia zdrowia i choroby powódki **k.11**, skierowanie do poradni specjalistycznej **k.12**, historia choroby powódki z poradni neurologicznej **k.13-20**, informacja o stanie zdrowia powódki z gabinetu psychiatrycznego **k.21**, opinia psychologiczna **k. 22,23**, historia choroby powódki z poradni ortopedycznej **k.24-26**, orzeczenie lekarza orzecznika ZUS-u dotyczące powódki **k.27,28**, skierowania na zabiegi fizjoterapeutyczne i rehabilitację **k.29,30**)

Powódka z punktu widzenia ortopedycznego w wyniku zdarzenia z dnia 26 czerwca 2015r. doznała urazu skrętnego odcinka szyjnego .

W chwili przedmiotowego zdarzenia powódka wówczas 57 letnia nie miała zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznej kręgosłupa, które nie dawały wcześniej dolegliwości, a dopiero uraz spowodował pojawienie dolegliwości.

Z punktu widzenia ortopedycznego u powódki występuje **2 %** uszczerbek na zdrowiu, który nie koliduje z uszczerbkiem ustalonym przez neurochirurga **według pozycji 89 a/** Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku .

W zakresie ortopedii i traumatologii narządu ruchu powódka wymagała pomocy osób trzecich przez okres 6 tygodni na poziomie 2 godzin dziennie .

(**dowód:** opinia biegłego z zakresu ortopedii lek. med. R. E. **k.312, 312 v.**, opinia uzupełniająca **k.351** , opinia uzupełniająca **k.391**,)

Uszczerbek na zdrowiu powódki z przyczyn neurochirurgicznych wynosi: z uwagi na uraz kręgosłupa szyjnego, który wyzwolił zespół korzeniowy w zakresie lewej kończyny górnej **według punktu 94** Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku to jest: urazowe zespoły korzonkowe (bólowe, ruchowe, czuciowe lub mieszane) w zależności od stopnia podpunkt a) szyjne 5-20 % - **10% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.**

Oszacowanie takie wynika z faktu zadziałania siły urazu na pierwotnie już dotknięty chorobą zwyrodnieniowo-dyskopatyczną kręgosłup szyjny powódki, co doprowadziło do wyzwolenia bólowego zespołu korzeniowego lewostronnego. Wykonane dnia 18. 02. 2016 roku badanie MR okolicy szyjnej kręgosłupa wykazało u powódki zmiany zwyrodnieniowo dyskopatyczne. Nie wykazało natomiast żadnych strukturalnych uszkodzeń pourazowych kręgosłupa szyjnego. Przed wypadkiem powódka nie leczyła się z powodu chorób kręgosłupa szyjnego ani nie była w tym kierunku diagnozowana. Doznany uraz wyzwolił dolegliwości bólowe wcześniej opisane. Istnieje więc związek przyczynowo skutkowy między doznany uraz kręgosłupa szyjnego w wyniku przedmiotowego wypadku, a dolegliwościami powódki. Gdyby nie doznany uraz być może dolegliwości bólowe z zakresu kręgosłupa szyjnego nie ujawniłyby się lub doszłyby do tego w późniejszym okresie. Jednocześnie zmiany zwyrodnieniowo- dyskopatyczne kręgosłupa powódki spowodowały większą podatność na wystąpienie dolegliwości o typie korzeniowym.

Dolegliwości bólowe z zakresu kręgosłupa szyjnego o typie lewostronnej rwy barkowej utrzymują się u powódki od momentu wypadku do chwili obecnej . Powódka miała być dnia 31.07. 2017 roku przyjęta do Kliniki (...) w Ł. celem leczenia operacyjnego dyskopatii szyjnej. Operacja nie odbyła się z przyczyn nie związanych z zaistniałym przedmiotowym wypadkiem. Należy przypuszczać, że po operacji stan pacjentki ulegnie poprawie. Na tą chwilę trudno więc określić do kiedy powódka będzie miała dolegliwości na obecnym poziomie.

W oparciu o badanie MR okolicy szyjnej kręgosłupa powódki wykonanego dnia 18.02. 2016 roku i konsultację neurochirurgiczną z dnia 05. 09. 2016 roku należy stwierdzić, że powódka ma kwalifikację do leczenia operacyjnego kręgosłupa szyjnego. Potrzeba leczenia operacyjnego została spowodowana faktem zadziałania urazu zaistniałego podczas wypadku dnia 26. 06. 2015 roku na pierwotnie już dotknięty chorobą zwyrodnieniowo - dyskopatyczną kręgosłup szyjny powódki. Gdyby nie doznany uraz być może powódka nie musiałaby mieć planowanego leczenia operacyjnego. Jednocześnie należy stwierdzić, że kręgosłup powódki dotknięty chorobą zwyrodnieniowo-dyskopatyczną wykazał większą podatność, na wyzwolenie zespołu korzeniowego w porównaniu z kręgosłupem pierwotnie całkowicie zdrowym. Leczenie operacyjne wiąże się oczywiście z określonym ryzykiem i cierpieniem zarówno psychicznym jak i fizycznym.

Powódka miała zaplanowane wykonanie operacji zmian zwyrodnieniowo dyskopatycznych kręgosłupa szyjnego w Klinice (...) im. WAM w Ł.. Jest to poważna operacja kręgosłupa. Bez zaistniałego urazu w wyniku przedmiotowego wypadku powódka z uwagi na stan swego kręgosłupa nie musiałaby w bliżej nieokreślonej perspektywie poddać się leczeniu operacyjnemu. Proces rekonwalescencji po tego typu operacji zakładając, że nie dojdzie do żadnych powikłań trwa zwykle od 3 do 6 miesięcy. Proces ten uzależniony jest w znacznej mierze od determinacji pacjenta i chęci powrotu do aktywności zawodowej i aktywności dnia codziennego.

(**dowód:** opinia biegłego z zakresu neurochirurgii dr nauk medycznych R. H. **k.275-280**, opinia uzupełniająca **k.318,319**, opinia uzupełniająca **k.323,324**, opinia uzupełniająca **k.363,364**)

W wyniku wypadku komunikacyjnego z dnia 26 czerwca 2015 roku powódka doznała następujących neurologicznych obrażeń ciała :

- stan po urazie głowy i kręgosłupa szyjnego ;
- pourazowy zespół szyjny z bólami i zawrotami głowy oraz rwą szyjno-barkową lewostronną ;
- podejrzenie zespołu stresu pourazowego ;

Trwały uszczerbek na zdrowiu powódki w zakresie obrażeń neurologicznych wynosi **10 %**. (**poz. 94 a** Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r.),

Powódka z powodów neurologicznych wymagała po wypadku opieki i pomocy innych osób (przygotowywanie dla siebie posiłków, pomoc przy toalecie, sprzątanie, zakupy) w wymiarze 3 godzin dziennie przez okres 1 miesiąca (nosiła wtedy kołnierz ortopedyczny), następnie 2 godziny dziennie przez kolejny miesiąc. W późniejszym okresie wymagała pomocy przy dojazdach do lekarza i na rehabilitację – 1 godzina dziennie przez okres 4 miesięcy. Dolegliwości związane z wypadkiem powódka odczuwa nadal i nadal pozostaje w leczeniu.

Rokowanie co do odzyskania pełnej sprawności przez powódkę jest niepewne , biorąc pod uwagę długotrwałość utrzymywania się powypadkowych dolegliwości. Poniesione koszty leczenia miały związek z doznanymi obrażeniami i były celowe .

Powódka do dnia dzisiejszego nie podjęła pracy. Do tej pory odczuwa bóle kręgosłupa szyjnego i ma ograniczenie ruchomości stawu brakowego lewego oraz bóle korzeniowe kończyny górnej lewej. Fakt noszenia kołnierza ortopedycznego przez okres miesiąca wybitnie wskazuje, że powódka wymagała wtedy pomocy innych osób. m.in. przy przygotowywaniu dla siebie posiłków, pomocy przy toalecie, sprzątanii, zakupach.

Zdjęcie kołnierza nie było równoznaczne z wyzdrowieniem, a nawet zmniejszeniem dolegliwości i odzyskaniem sprawności ruchowej na tyle, aby powódka była osobą nie wymagającą częściowej pomocy w pewnych czynnościach. Co więcej brak stabilizacji kręgosłupa mógł skutkować czynnościowym wzmożeniem napięcia mięśni(obrona przed ewentualnym nasileniem bólu) i tym samym spowodować nasilenie dyskomfortu i ograniczenia ruchowe. Tym samym przez następny miesiąc powódka nadal wymagała pomocy innych osób.

Wypadek spowodował ograniczenia w funkcjonowaniu powódki w życiu codziennym . Przed wypadkiem była osobą zdrową i w pełni sprawną. Zarówno okres utrzymywania się objawów jak i stopień ich nasilenia u osoby przed wypadkiem w pełni zdrowej i sprawnej ruchowo i bez żadnych dolegliwości bólowych ze strony kręgosłupa upoważnia do przyznania długotrwałego uszczerbku na zdrowiu związanego z urazami doznanymi w wypadku.

(dowód: opinia biegłego z zakresu neurologii lek. med. A. P. k. 72-75, opinia uzupełniająca k.195-196 , opinia uzupełniająca k.216 , opinia uzupełniająca k.232, 233)

Z punktu widzenia psychiatrycznego **stwierdzono u powódki związane z wypadkiem objawy zespołu stresu pourazowego (F 43)**.

Nadal sygnalizuje występowanie lęków, zaburzeń snu, które się pojawiły w związku z przedmiotowym wypadkiem i obrażeniami doznanymi w jego wyniku.

Koszty leczenia poniesione przez powódkę (porady u psychiatry i psychologa, leki) były zasadne.

Rokowania na przyszłość E. S. co do odzyskania pełnej sprawności są niepewne.

Zalecane dalsze oddziaływania psychoterapeutyczne i kontynuacja farmakoterapii. Nadal powódka sygnalizuje występowanie lęków, zaburzeń snu, które pojawiły się w związku z wypadkiem i obrażeniami doznanymi w jego wyniku.

Długotrwały uszczerbek na zdrowiu z punktu widzenia psychiatrycznego **wynosi 5 %** (poz. 10 a Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r.)

(dowód: opinia sądowa psychiatryczna lek. med. B. J. **k. 90-94** opinia uzupełniająca **k.138** , opinia uzupełniająca **k.169**)

Powódka w dacie wypadku miała 57 lat. Legitymuje się wykształceniem średnim. W latach 1994-2011 prowadziła własną firmę produkującą ocet spirytusowy i winny. Od 2012 roku do 2015 roku była zatrudniona jako pracownik biurowy w firmie wielobranżowej .

Powódka po wypadku odczuwała bóle kręgosłupa szyjnego, bóle barku i lewej kończyny górnej. Nie mogła czasami samodzielnie ubrać się. Miała zalecone używanie kołnierza szyjnego około 1,5 miesiąca. Po wypadku pojawiły się problemy z psychiką. Zaczęła odczuwać lęki. Korzystała z pomocy psychologa potem psychiatry. Przebyła także leczenie rehabilitacyjne.

Po wypadku wykorzystwała pełny przysługujący okres czasowej niezdolności do pracy zarobkowej - 182 dni L4. Następnie przez rok otrzymywała świadczenie rehabilitacyjne i przez dalsze 10 miesięcy świadczenie rentowe. Od dnia 01.10.2017 roku powróciła do pracy, którą wykonywała przed wypadkiem.

Obecnie powódka podaje, że okresowo odczuwa bóle okolicy szyjnej kręgosłupa z promieniowaniem do lewej kończyny górnej aż do dłoni i palców III - V. W przypadku nasilenia bólu przyjmuje leki: K., T., P.. Nie przyjmuje tych leków na stałe. Stosuje także maści.

Jest po operacji tarczycy. Przyjmuje stale: X.- lek uspokajający, E. 50, D. , Z.. Powódka nie powróciła do pełnej sprawności sprzed wypadku i w dalszym ciągu nie może dźwigać, korzysta w tym zakresie z pomocy córki i męża. Przed wypadkiem uprawiała sport, jeździła na rowerze, chodziła na basen teraz z uwagi na dolegliwości bólowe musiała zrezygnować ze sportu. Korzysta z prywatnej rehabilitacji , stosuje leki na depresję zalecone przez lekarza psychiatrę .

(dowód: protokół z rozprawy Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 6 września 2016 roku zeznania powódki 00:04:13- 00:21:01 **k.124,124 v.**, nagranie audio-vidoe z dnia 28 września 2018 roku zeznania powódki 00:05:15- 00:11:48 **k.399 v.,400,401, zwolnienia lekarskie k.32,33,34**)

W toku leczenia i rehabilitacji powódki konieczny był koszt konsultacji neurochirurgicznej – 200,00 złotych , zakup poszczególnych leków 62,96 złotych, zakup kołnierza ortopedycznego 32,00 złotych, rezonans magnetyczny – 460,00 złotych, wizyta lekarska – 100,00 złotych .

(dowód : faktury VAT – faktura Nr (...) **k.112** , faktura dotycząca zakupu leków Nr (...) **k.42** , faktura dotycząca zakupu kołnierza ortopedycznego Nr (...) **k.43**, faktura nr (...) rezonans magnetyczny **k.44** , rachunek za wizytę lekarską **k.45**)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowi art. 445 § 1 k.c. i art. 444 § 1 i § 2 k.c.

Zgodnie z treścią art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia (§1).Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody będące następstwem przewidzianego w umowie wypadu, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia (§ 2).

Istota ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikająca z art. 822 k.c. sprowadza się więc do tego, że w sytuacji zaistnienia szkód określonych w § 2 tego przepisu, zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia odszkodowania osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za te szkody ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej reguluje natomiast ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. nr 124 poz. 1152).

W świetle art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, który stanowi *lex specialis* do art. 822 § 1 k.c., z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym obowiązani są do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Zgodnie natomiast z art. 35 cytowanej ustawy ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, iż do wyrządzenia szkody powódce doszło w następstwie ruchu pojazdu mechanicznego. Niewątpliwym jest zatem, iż zachodzą podstawy odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody na podstawie art. 436 § 1 k.c. w związku z art. 435 § 1 k.c. a także, iż doszło do wyrządzenia szkody powódce, polegającej na uszkodzeniu ciała.

Wobec powyższego pozwany co do zasady jest odpowiedzialny z tytułu szkody wyrządzonej powódce. Pozwany w dacie zdarzenia udzielał sprawcy szkody ochrony ubezpieczeniowej w zakresie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych i uznał co do zasady roszczenia powódki w ten sposób, że przyznał powódce kwotę w łącznej wysokości 1.340,00 złotych , w tym:

- 1.200,00 złotych tytułem zadośćuczynienia,
- 140,00 złotych tytułem zwrotu kosztów leczenia ,

Rozważając zasadność objętych pozwem roszczeń powoda Sąd miał na uwadze przesłanki określone w art. 445 § 1 k.c. i art. 444 § 1 i 2 k.c.

W świetle art. 445 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Ustalenie wysokości zadośćuczynienia powinno zostać natomiast dokonane z uwzględnieniem wszelkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy oraz to, że zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość winna przedstawiać jakąś odczuwalną wartość- por. przykładowo wyrok SN z dnia 12 kwietnia 1972 roku, II CR 57/72, OSNCP 1972, z. 10, poz. 183 oraz wyrok SN z dnia 24 czerwca 1965 roku, I PR 203/65, OSPIKA 1966, poz. 92).

Rozważając istotę powyższego roszczenia należy mieć na uwadze, iż na rozmiar krzywdy, a w konsekwencji wysokość zadośćuczynienia, składają się cierpienia fizyczne i psychiczne, których rodzaj, natężenie i czas trwania należy każdorazowo określić w okolicznościach konkretnej sprawy. Mierzenie krzywdy wyłącznie stopniem uszczerbku na zdrowiu stanowiłoby niedopuszczalne uproszczenie nie znajdujące oparcia w treści art. 445 § 1 k.c. Zadaniem Sądu jest indywidualne określenie stopnia krzywdy doznanej przez powoda i podjęcie próby przełożenia jej na określoną wartość finansową.

O rozmiarze należnego zadośćuczynienia pieniężnego powinien decydować w zasadzie rozmiar doznanej krzywdy: stopień cierpien fizycznych i psychicznych, ich intensywność i czas trwania, nieodwracalność następstw wypadku i inne podobne okoliczności. Niewymierny w pełni charakter tych okoliczności sprawia, że sąd przy ustalaniu rozmiaru krzywdy i tym samym wysokości zadośćuczynienia ma pewną swobodę. Ocena sądu w tym względzie powinna się opierać na całokształcie okoliczności sprawy, nie wykluczając takich czynników, jak np. wiek poszkodowanego i postawa sprawcy, przy czym określenie wysokości zadośćuczynienia powinno się opierać na obiektywnych i sprawdzalnych kryteriach, kierować się jego celami i charakterem, jednakże przy uwzględnieniu indywidualnej sytuacji stron.

W przedmiotowej sprawie **powódka** doznała **17% trwałego** uszczerbku na zdrowiu w tym: **w zakresie urazu ortopedycznego – 2%, psychiatrycznego – 5 %, neurologiczno-neurochirurgicznego – 10 %.**

Dokonując ustaleń faktycznych w zakresie doznanego przez powódkę uszczerbku na zdrowiu w zakresie urazów ortopedycznych Sąd oparł się na opinii biegłego R. E., zaś w zakresie skutków psychiatrycznych na opinii biegłego psychiatry B. J. i w zakresie uszczerbku neurologiczno-neurochirurgicznego na opinii biegłych : A. P. i R. H..

Powyższe opinie są spójne, korespondują ze sobą, wzajemnie się uzupełniają, są rzeczowe, wnikliwe, przekonujące, zbieżne w zakresie wniosków, co do stwierdzonego uszczerbku na zdrowiu. Nie zostały skutecznie podważone przez żadną ze stron procesu. Do dowodu z opinii biegłego nie mogą mieć zastosowanie wszystkie zasady prowadzenia dowodów, a w szczególności art. 217 § 1 k.p.c. Nie można zatem przyjąć, iż sąd jest obowiązany dopuścić dowód z kolejnych biegłych w każdym wypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony. Odmienne stanowisko oznaczałoby przyjęcie, że należy przeprowadzić dowód z wszelkich możliwych biegłych, by się upewnić, czy niektórzy z nich nie byłoby takiego zdania, jak strona (orzeczenie SN z 15.02.1974r., II CR 817/73, orzeczenie SN 18 .02. 1974r., I CR 5/74).

Szczególnie dotkliwie i pozostawiające trwale następstwa były dla powódki obrażenia o charakterze ortopedycznym i neurologicznym, na skutek których zostały trwale następstwa zmniejszające sprawność ruchową powódki i będące źródłem dolegliwości bólowych.

U powódki rozpoznano: **uraz głowy i odcinka szyjnego kręgosłupa**. Powódka miała zaplanowane wykonanie operacji zmian zwyrodnieniowo dyskopatycznych kręgosłupa szyjnego w Klinice (...) im. WAM w Ł.. Jest to poważna operacja kręgosłupa. Bez zaistniałego urazu w wyniku przedmiotowego wypadku powódka z uwagi na stan swego kręgosłupa nie musiałaby w bliżej nieokreślonej perspektywie poddać się leczeniu operacyjnemu. Proces rekonwalescencji po tego typu operacji zakładając, że nie dojdzie do żadnych powikłań trwa zwykle od 3 do 6 miesięcy. Proces ten uzależniony jest w znacznej mierze od determinacji pacjenta i chęci powrotu do aktywności zawodowej i aktywności dnia codziennego. Dolegliwości związane z wypadkiem powódka odczuwa nadal i nadal pozostaje w leczeniu.

Rokowanie co do odzyskania pełnej sprawności przez powódkę jest niepewne, biorąc pod uwagę długotrwałość utrzymywania się powypadkowych dolegliwości.

Wypadek spowodował ograniczenia w funkcjonowaniu powódki w życiu codziennym . Przed wypadkiem była osobą zdrową i w pełni sprawną. Zarówno okres utrzymywania się objawów jak i stopień ich nasilenia u osoby przed wypadkiem w pełni zdrowej i sprawnej ruchowo i bez żadnych dolegliwości bólowych ze strony kręgosłupa upoważnia do przyznania długotrwałego uszczerbku na zdrowiu związanego z urazami doznanymi w wypadku.

Dotkliwie dla powódki są także następstwa wypadku w zakresie jej zdrowia psychicznego. Konsekwencją wypadku z dnia 26 czerwca 2015 roku było bowiem wystąpienie u powódki zaburzeń stresowych pourazowych. Rokowania na przyszłość E. S. co do odzyskania pełnej sprawności są niepewne. Zalecane dalsze oddziaływania psychoterapeutyczne i kontynuacja farmakoterapii.

Nadal powódka sygnalizuje występowanie lęków, zaburzeń snu, które pojawiły się w związku z wypadkiem i obrażeniami doznanymi w jego wyniku .

Powódka nie powróciła do pełnej sprawności sprzed wypadku i w dalszym ciągu nie może dźwigać, korzysta w tym zakresie z pomocy córki i męża. Przed wypadkiem uprawiała sport, jeździła na rowerze, chodziła na basen teraz z uwagi na dolegliwości bólowe musiała zrezygnować ze sportu. Korzysta z prywatnej rehabilitacji , stosuje leki na depresję zalecone przez lekarza psychiatrę .

Mając na uwadze wszystkie opisane powyżej okoliczności Sąd uznał, iż należne powódce zadośćuczynienie rekompensujące doznaną przez nią na skutek wypadku krzywdę winno wynosić 51.200,00 zł. **Uwzględniając fakt, iż w toku postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił powódce kwotę 1.200,00 zł z tegoż tytułu, Sąd zasądził na rzecz powódki kwotę 50.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia.** W ocenie Sądu tak ustalona kwota uwzględnia zakres doznanej przez powódkę krzywdy, cierpienie doświadczanych przez nią w następstwie doznanych urazów.

Powódka żądała zasądzenia zadośćuczynienia w kwocie 98.800 zł. Mając na uwadze przedstawioną powyżej argumentację Sąd uznał, iż żądanie powódki ponad kwotę zasądzonego świadczenia podlega oddaleniu, jako nie znajdujące prawnego ani faktycznego uzasadnienia.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art.481 §1 k.c. i zgodnie z żądaniem strony powodowej od kwoty 10.000,00 złotych (dziesięć tysięcy) tytułem zadośćuczynienia, zasądził odsetki ustawowe od dnia 24 listopada 2015 roku do dnia zapłaty.

Zgodnie bowiem z art.14 ust.1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych na likwidację szkody i wypłatę świadczeń pozwany ma 30 dni. W dniu 23 października 2015 roku pozwany powziął informację o szkodzie .

Zatem , biorąc pod uwagę upływ 30 dni na likwidację szkody, to jest od dnia 24 listopada 2015 roku pozwany pozostaje w zwłoce ze spełnieniem świadczenia i od tego czasu należą się odsetki ustawowe za zwłokę na podstawie art. 481 k.c..

Zaś od kwoty 40.000,00 złotych (czterdzieści tysięcy) tytułem zadośćuczynienia , zasądził odsetki ustawowe od dnia 6 września 2016 roku do dnia zapłaty, tj. od dnia rozszerzenia powództwa .

Podstawę prawną żądania zasądzenia na rzecz powódki odszkodowania z tytułu kosztów opieki osoby trzeciej, kosztów leczenia stanowi art. 444 § 1 k.c.

Odszkodowanie przewidziane w art. 444 § 1 k.c. obejmuje wszelkie wydatki (koszty) pozostające **w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, jeżeli są konieczne (niezbędne) i celowe** (por. M. Nesterowicz (w:) Kodeks..., s. 425; G. Bieniek (w:) Komentarz..., s. 416; wyrok SN z dnia 9 stycznia 2008 r., II CSK 425/07, M. Praw. 2008, nr 3, s. 116). Pojęcie „wszelkie koszty” oznacza koszty różnego rodzaju, których nie da się z góry określić, a których ocena, na podstawie okoliczności sprawy, należy do sądu (wyrok SN z dnia 9 stycznia 2008 r., II CSK 425/07, LEX nr 378025). Jednak, jak słusznie się zauważa, celowość ponoszenia wszelkich wydatków może być związana nie tylko z możliwością uzyskania poprawy stanu zdrowia, ale też z potrzebą utrzymania tego stanu, jego niepogarszania (por. wyrok SN z dnia 26 stycznia 2011 r., IV CSK 308/10, LEX nr 738127). Zawsze jednak obowiązek zwrotu dotyczy wydatków rzeczywiście poniesionych i nie wystarczy wykazanie, że były one obiektywnie potrzebne (wyrok SA w Poznaniu z dnia 8 lutego 2006 r., I ACa 1131/05, LEX nr 194522).

W grupie wydatków celowych i koniecznych, pozostających w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia tradycyjnie wymienia się koszty leczenia (pobytu w szpitalu, pomocy pielęgniarskiej, koszty lekarstw), specjalnego odżywiania się, nabycia protez i innych specjalistycznych aparatów i urządzeń (np. protez, kul, aparatu słuchowego, wózka inwalidzkiego). Do grupy tej zalicza się również wydatki związane z transportem chorego na zabiegi i do szpitala,

koszty związane z odwiedzinami chorego w szpitalu czy wynikające z konieczności specjalnej opieki i pielęgnacji nad chorym, koszty zabiegów rehabilitacyjnych, wreszcie koszty przygotowania do innego zawodu (por. Z. Masłowski (w:) Kodeks..., s. 1096; M. Nesterowicz (w:) Kodeks..., s. 425, 426; A. Cisek (w:) Kodeks..., s. 791; M. Safjan (w:) Kodeks..., s. 1423).

W świetle utrwalonego w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowiska (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007r., II CSK 474/06) należy uznać, iż korzystanie z pomocy innej osoby i związane z tym koszty stanowią koszty leczenia w rozumieniu art. 444 § 1 k.c.. Legitymacja czynna w zakresie żądania zwrotu tych kosztów przysługuje poszkodowanemu niezależnie od tego, kto sprawuje opiekę nad nim (osoba bliska, np. żona lub osoba inna). Po drugie, wyjaśniono także to, od czego zależy ewentualny rozmiar roszczenia przysługującego poszkodowanemu, jeżeli konieczna jest mu pomoc innej osoby.

Konieczności korzystania przez powódkę z opieki osoby trzeciej była wynikiem doznanych przez niego urazów o charakterze ortopedycznym i neurologicznym, głównie uraz kręgosłupa.

Jak wynika z opinii biegłego z zakresu neurologii lek. med. A. P. powódka z powodów neurologicznych wymagała po wypadku opieki i pomocy innych osób (przygotowywanie dla siebie posiłków, pomoc przy toalecie, sprzątanie, zakupy) w wymiarze **3 godzin dziennie przez okres 1 miesiąca** (nosiła wtedy kołnierz ortopedyczny), następnie **2 godziny dziennie przez kolejny miesiąc**. W późniejszym okresie wymagała pomocy przy dojazdach do lekarza i na rehabilitację – **1 godzina dziennie przez okres 4 miesięcy**. (3 x 30dni + 2 x 30dni + 1 x (4 x 30 dni)) = 90 dni + 60 dni + 120 dni = **270 dni**. Sąd przyjął stawkę godzinową opieki osoby trzeciej na kwotę 14,00 złotych (270 dni x 14,00 złotych) i zasądził **kwotę 3.780,00 złotych tytułem odszkodowania** za koszty opieki osób trzecich.

O odsetkach od powyższego świadczenia Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c., zasądzając odsetki ustawowe zgodnie z żądaniem pozwu od kwoty 500,00 zł od dnia 8 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty, tj. od dnia wniesienia pozwu i od kwoty 3.280 złotych od daty rozszerzenia powództwa, tj. od dnia 6 września 2016 roku do dnia zapłaty.

Dokonując oceny zasadności żądania powódki zasądzenia na jej rzecz **odszkodowania z tytułu kosztów leczenia Sąd uznał powyższe roszczenie za uzasadnione w zakresie żądanej kwoty 854,96 złotych**.

Koszty te zostały udokumentowane.

Powódka załączyła do akt sprawy faktury i rachunki. W toku leczenia i rehabilitacji powódki konieczny był koszt konsultacji neurochirurgicznej – 200,00 złotych, zakup poszczególnych leków 62,96 złotych, zakup kołnierza ortopedycznego 32,00 złotych, rezonans magnetyczny – 460,00 złotych, wizyta lekarska – 100,00 złotych.

O odsetkach od powyższego świadczenia Sąd orzekł art. 481 k.c., zasądzając odsetki ustawowe, zgodnie z żądaniem pozwu, od dnia rozszerzenia powództwa, tj. od dnia 6 września 2016 roku.

Sąd oddalił także powództwo w zakresie **żądania ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku z dnia 26 czerwca 2015 roku jakie mogą ujawnić się w stanie zdrowia powódki w przyszłości**. Podstawę prawną powyższego żądania stanowi norma art. 189 k.c. Zgodnie art. 442¹ k.c., który zawiera w § 3 nową treść normatywną - w razie wyrządzenia szkody na osobie termin przedawnienia nie może skończyć się wcześniej niż z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i osobie zobowiązanej do jej naprawienia. W odniesieniu do szkód na osobie wyeliminowane zatem zostało działanie zasady, że przedawnienie roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym nie może nastąpić później niż po upływie dziesięciu lat od dnia wyrządzenia szkody (por. art. 442¹ § 1 k.c.). W takim stanie prawnym można zasadnie twierdzić, że wyeliminowane zostało niebezpieczeństwo upływu terminu przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody na osobie wcześniej niż szkoda ta się ujawniła, a zatem utracił znaczenie argument odwołujący się do złagodzenia skutków upływu terminu przedawnienia.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., stosując zasadę ich stosunkowego rozdzielenia.

Koszty po stronie powodowej wyniosły : 558 złotych – opłata od pozwu , 1.100 złotych- wydatki na biegłych, 2.417 złotych wynagrodzenie pełnomocnika. Łącznie wyniosły one **4.075 złotych** .

Po stronie pozwanego wyniosły : 241,82 złotych wydatki na biegłych, 2.417 złotych wynagrodzenie pełnomocnika. Łącznie wyniosły one **2.658,82 złotych**.

Koszty nieuiszczone to: 4.625 złotych opłata od rozszerzonego powództwa, 3.494,33 złotych wydatki związane z opiniami biegłych łącznie stanowi to kwotę **8.119,33 złotych** .

Skoro każda ze stron przegrała proces, a mianowicie pozwany w 53%, zaś powódka– w 47%, w takim też zakresie winni ponieść koszty procesu.

Koszty te po stronie powódki wyniosły 4.075,00 złotych zaś po stronie pozwanego 2.658,82 złotych . Łącznie stanowi to kwotę **6.733,82 złotych** skoro powódka wygrała proces w 53 % winna ponieść 3.164,89 złotych – (6.733,82 złotych x 47%) .

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art.100 k.p.c. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę **911,00 złotych** tytułem zwrotu kosztów procesu. (4.075 złotych – 3.164,89 złotych)

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 100 k.p.c. Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę **4.303,25 złotych** tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od uwzględnionej części powództwa. (8.119,33 złotych x 53%) zaś od powódki Sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę **3.816,10 złotych** (8.119,33 złotych x 47%) .